

Dannebrogsviden

10 spørgsmål med svar om brug af Dannebrog

Af Søren Cruys-Bagger fra Nationalt videncenter om Dannebrog.
Flagkonsulent i Danmarks-Samfundet. Udarbejdet januar 2019.

Dannebrogsviden handler om brug af Dannebrog

Det nationale videncenter har i 2018 besvaret mange vigtige spørgsmål om Dannebrog og hvordan Dannebrog bør anvendes korrekt. Denne udgave af Dannebrogsviden rummer 10 spørgsmål med svar. Spørgsmålene har været sendt til besvarelse i videncenteret. De 10 svar er en bearbejdet og forkortet udgave af den flagfaglige besvarelse som spørgeren har fået tilsendt.

Må jeg flage med de tre skandinaviske flag på samme flagstang?

Nej. Der må kun flages med et flag på en flagstang. Flagning med de tre nordiske nationsflag skal ske på hver sin fritstående flagstang. Dannebrog skal altid placeres på den fornemste plads; det vil sige flagning "heraldisk højre".

Må en kongelig privilegeret kro flage med Dannebrog som splitflag?

Dannebrog som splitflag er alene statens og kongehusets flag. Kun institutioner, foreninger og virksomheder, der har opnået kongelig tilladelse til at måtte flage med splitflag, har retten til at måtte gøre det. En sådan er ikke givet siden 1964.

Hvad var det for et Kongeflag som splitflag som var lagt på Hans Kongelige Højhed Prins Henriks kiste?

Det flag der blev lagt på kisten var ikke et Kongeflag, men et af de kongelige flag. Det anvendte flag var Prinsgemalens flag. Det har sit eget kongelige heraldiske våben placeret i splitflagets spuns.

Er der forskel på at flage på halv stang med et Dannebrog udformet som stufslag og Dannebrog udformet som splitflag?

Nej, det er der ikke. Proceduren med at hejse et Dannebrog på halv stang og nedhale flaget er den samme.

Hvad er flagtider, flagning og flagregler for flagning med Dannebrog om natten?

Flagning med Dannebrog kan ske i tidsrummet tidligst fra kl. 08:00 eller når solen står op og til at flaget hales ned ved solnedgang. Hvis Dannebrog skal være hejst på en flagstang om natten, skal flaget være tydeligt belyst med en selvstændig projektor.

Hvorfor har man fanekvaster på en Dannebrogsfane? Hvad er formålet med fanekvaster?

En fane kan forsynes med fanesnor og fanekvaster. Udsmykninger og symboler på fanen er med til at sammenkoble fanen og den forening som fanen repræsenterer. Fanekvasterne har ingen praktisk eller symbolsk betydning. Kvasterne kan være i forskellige farver. Normalt vil Dannebrogsfanen være forsynet med fanekvaster som er røde og hvide.

Hvorfor skal flaget gå på hel stang efter at det har været på halv stang?

Det er alene Dannebrog's placering på flagstangen som signalerer sorg eller glæde. At flage på halv stang med et lands nationalsymbol signalerer tilstanden 'sorg'. Ikke kun ved den kirkelige begravelse eller bisættelse, men kan også betyde landesorg på baggrund af voldsomme ulykker eller tragiske hændelser. Ved en begravelse eller en bisættelse er flaget på halv stang, mens den kirkelige handling finder sted. Dannebrog's placering på halv stang, viser tilstanden 'sorg'. Når den kirkelige handling er afsluttet, hejses Dannebrog på hel stang for at vise, Jesus Kristi opstandelse fra de døde. Dannebrog på hel stang, viser tilstanden 'glæde'.

Er der regler for hvordan Dannebrog skal anvendes som produktlogo på en salgsvare?

Ja, det er der. Danske firmaer, der producerer varer af dansk oprindelse, kan som udgangspunkt anvende Dannebrog som mærkning på deres produkter. Det er tilladt at anvende Dannebrog i form af stutflaget i firmalogoer, varemærker eller på salgsvarer, emballage eller i varereklamer, men kun hvis der er tale om danske firmaer og produkter af dansk oprindelse. Anvendelse af Dannebrog i firmalogoer for udenlandske firmaer eller produkter af udenlandsk oprindelse er forbudt.

Hvordan skal der flages på tre lige høje flagstænger i forbindelse med udenlandske gæsters besøg?

Hvis der skal flages med fremmede staters flag – bortset fra de nordiske – skal der altid indhentes en tidsbegrænset tilladelse fra politiet. Hvis der kun skal flages med et udenlandsk flag sammen med Dannebrog, skal Dannebrog flage fra den flagstang der er placeret 'heraldisk til højre'. Det betyder, at når man står foran flagstængerne, er det den flagstang der er længst til venstre. Der bør ikke flages fra den 3. flagstang.

Hvem varetager flagets interesser og vedligeholder bestemmelserne om korrekt brug af flaget?

Det er Justitsministeriet som er **ressortministerium** for Dannebrog. Det er Justitsministeren som i Danmark er 'flagets minister'. I Danmark findes der ikke en 'flaglov', der regulerer anvendelsen af Dannebrog. Reglerne om flagning fremgår ikke af en samlet lov, men findes derimod spredt i en række forskellige forskrifter og flere hundrede års anvendt praksis. Der findes ingen lovgivning om privates brug af stutflaget, men der findes en række retningslinjer, som det er velanset at følge. Det betyder, at der ikke er bestemmelser som præcist fastlægger hvordan Dannebrog som stutflag skal bruges - og hvordan Dannebrog ikke må bruges. Lige siden 1854 har befolkningen værnet om brugen af Dannebrog. Derfor er der ikke behov for en flaglov. Tidsånd, praktisk brug og forskellige fornuftige måder at anvende Dannebrog på skaber hele tiden nye måder at benytte nationalsymbolet på.

Sådan bruges Dannebrog

Danmarks-Samfundet har udgivet bogen *Sådan bruges Dannebrog*. Her er der i detaljer beskrevet hvordan Dannebrog bør anvendes. Den forklarer om de danske flagregler og kutymer for brug af nationalsymbolet. Formålet med bogen er at fortælle om Dannebrog's betydning og beskrive korrekt brug af flag, fane og vimpel. Her er der oplysninger, retningslinjer, beskrivelser og forklaringer, så man med større sikkerhed kan bruge Dannebrog rigtigt. Bogen bruges af alle private personer, foreninger, organisationer, virksomheder og offentlige myndigheder som vil anvende Dannebrog korrekt.

